

Leerlingen worden actiever en meer betrokken

Tekst Ineke Westbroek

Meer rust in de groepen, actievere leerlingen, een vaste structuur. Vso De Regenboog is blij met de technieken van Teach Like a Champion, waarin leerkrachten en ib'ers zijn getraind.

'Noem een verschil tussen bolgewassen en knolgewassen.' In klas 1 trekt Juf Wencke van der Wulp het kaartje met Nick's naam uit de pot. Nick baalt. Hij weet het niet, maar herkanst glorieus bij zijn volgende beurt: 'Een bol heeft ringen, een knol niet.'
De Rotterdamse vso-school De Regenboog werkt sinds vorig schooljaar met 'Teach'. Technieken als de 'bliksembeurt' houden leerlingen bij de les, constateert Wencke. 'Vroeger moesten ze hun vinger opsteken als ik een antwoord vroeg. Ik zag steeds dezelfde vingers. Nu ik namen uit de pot trek, weten leerlingen dat ik terugkom als ze het niet weten of fout hebben. Ze letten beter op en vinden het leuk om het juiste antwoord te geven.'

Succesvolle technieken

Teach Like a Champion bestaat uit 62 succesvolle onderwijstechnieken, verzameld en

uitgewerkt door de Amerikaanse onderwijs-onderzoeker Doug Lemov. Veel technieken lijken simpel (alle leerlingen bij binnenkomst begroeten, onverwachte beurten geven, zorgen dat de begintask op het bord staat als de klas binnenkomt), maar ze werken, ook binnen het speciaal onderwijs. De CED-Groep vertaalde Teach naar de Nederlandse onderwijssituatie. Adviseurs trainen leerkrachten die de technieken willen toepassen in hun lespraktijk. Cursisten uit het speciaal onderwijs leren hoe zij de Teach-technieken kunnen laten aansluiten op de visie en werkwijze van hun scholen.

Meer betrokken

Sinds De Regenboog werkt met technieken zoals de 'bliksembeurt', 'weet niet geldt niet' en de 'begintask', merken leerkrachten dat leerlingen actiever en geconcentreerder meedoen. Die activering en de wens om de

onderwijsresultaten te verbeteren vormden voor directeur Els Nagtegaal belangrijke redenen om Teach in te zetten. 'Vso-leerlingen zijn vaak niet bij de les', zegt zij. 'Met Teach willen wij dit verbeteren.'
Het werkt, merkt Wencke. 'Er is nu meer rust in de klas en de betrokkenheid is groter.'
Frank Teunissen, die het Regenboogteam trainde: 'Teach zorgt voor meer plezier in het lesgeven. Dat straalt af op de kinderen.'

Meer weten?
Frank Teunissen
f.teunissen@cedgroep.nl
www.cedgroep.nl/teachtrainingen

'Bijna alle leerlingen stegen al snel twee of drie niveaus'

Tekst Renate Mamber

Sbo De Dijk in Druten ging over op een ander systeem van lesgeven. Voorwaarde daarvoor was dat de leerlingen beter leerden om zelfstandig te werken en samen te werken. Met het boek 'Gedrag is een vak' en de leerlijn Leren Leren vond het team een aanpak die daar perfect op aansloot. 'In een half jaar tijd hebben we ontzettend veel bereikt.'

'We verwachten eigenlijk heel veel van kinderen', zegt Marjo Boef, directeur van sbo De Dijk. 'We willen dat ze zelfstandig kunnen werken, dat ze kunnen reflecteren op hun eigen werk en samenwerken zonder begeleiding. Dat was voor ons de grootste winst van het traject: de bewustwording dat gedrag, net als taal, een vak is dat je kunt leren, ook op het sbo.'

Streefdoelen

Het team ging onder begeleiding van Audrey Machielsens van de CED-Groep aan de slag. 'We begonnen met het inschalen van de leerlingen op de leerlijn Leren Leren', vertelt Marjo. 'Daar kwam een gemiddelde uit voor de hele groep. Vandaaruit hebben we een ambitie en streefdoelen gesteld. We zagen dat er wel een gat zat tussen wat we zouden willen en hoe het was.'

Het team maakte de doelen visueel met behulp van pictogrammen. Daarna bespraken de leerkrachten de doelen uitgebreid met de

leerlingen. Om de doelen van Leren Leren in te slijpen, werden ze gekoppeld aan een ander vak. Marjo: 'Leren Leren wordt bijvoorbeeld gekoppeld aan het vak rekenen. Dan weten de kinderen dat ze behalve aan doelen voor rekenen, ook aan doelen voor Leren Leren gaan werken. Zodra 80 procent van de kinderen een doel behaalt, gaat het pictogram een stapje vooruit.'

Beste motivatie

Bij de eerste tussenmeting, een half jaar na de start, waren de leerkrachten verbaasd over het resultaat. 'Bijna alle kinderen waren minimaal twee of drie niveaus gestegen. Dat was fantastisch om te zien. Dan zie je dat gericht werken aan gedrag effect heeft, ook op een sbo-school. Dat is de beste motivatie die er is.'
Volgens Marjo krijgen leerkrachten de aanpak steeds meer in de vingers. 'Ze moeten erop gefocust zijn, daar begint het mee', zegt ze. 'De training die we hiervoor van Audrey krie-

'Je ziet dat gericht werken aan gedrag effect heeft, ook op een sbo-school'

gen was essentieel. Het is nuttig als iemand van buiten mee kijkt en de klasseobservaties en nabesprekingen werken goed. De intern begeleider en een leerkracht liepen met Audrey mee, zodat zij haar rol straks kunnen overnemen. Zo is alles goed geborgd. We zijn er nog niet helemaal, maar ik ben ervan overtuigd dat we de streefdoelen gaan halen.'

Meer weten?
Audrey Machielsens
a.machielsens@cedgroep.nl